

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

People's Participation in the Local Development of Sao Thong Hin Subdistrict Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province

รภัทสรณ์ เปรมปริก¹ และพิชิต รัชตพิบูลภพ²

Raphassorn Premprirk and Pichit Ratchatapibhunphob

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

² ผู้อำนวยการประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

E-mail: sevenmon@hotmail.com, pichit9999@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย 8 หมู่ จำนวน 396 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ t-test F-test และ One-way ANOVA การทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจ และการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย ในส่วนของผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่ไม่แตกต่างกันตาม หมู่ที่อยู่อาศัยและตำแหน่งในพื้นที่

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลเสาชิงหิน

Abstract

This research aimed to study and compare the levels of people's participation in the local development of Sao Thong Hin Subdistrict Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province. The research used the quantitative study. The study was divided into four dimensions namely decision, operation, benefit, and evaluation. The sample used in the research included 396 residents from 8 Moos in the responsible areas of Sao Thong Hin Subdistrict Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province. The tool used for the research was questionnaire. The statistics used in the data analysis included Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, F-test, One-way ANOVA, and Scheffe's method. The research findings revealed that for people's participation in the local development of Sao Thong Hin Subdistrict Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province, the overall mean was at fair level. The consideration of each dimension revealed the following: on decision and benefit, the mean of the levels of participation was at high level; on operation, the mean of the levels of participation was at fair level; and on evaluation, the mean of the levels of participation

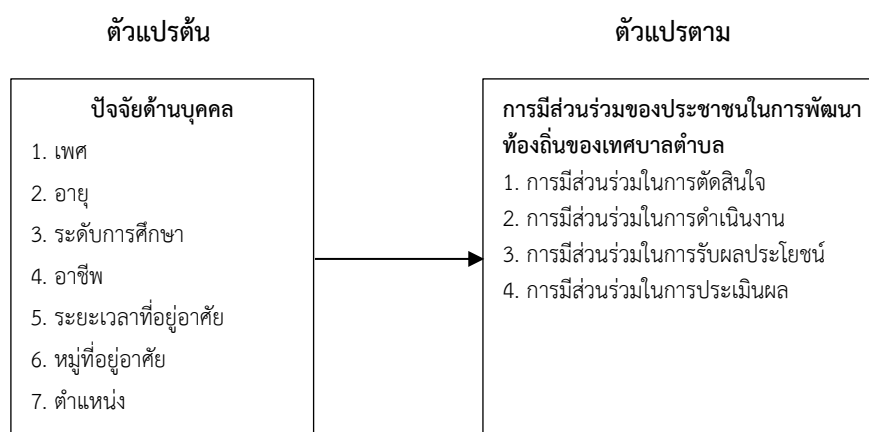
บทนำ

เทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีลักษณะพื้นที่และสภาพแวดล้อมเป็นชุมชนเมือง มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคมเป็นแบบผสมผสานระหว่างสังคมแบบดั้งเดิมและสังคมเทคโนโลยีแบบใหม่ในยุค 4.0 นี้ เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่ตำบล เสาชิงหินมีทั้งรถไฟฟ้า ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ โรงงานอุตสาหกรรม ที่พักอาศัยทุกประเภท ตลาดเอกชนขนาดใหญ่ จึงทำให้มีความพร้อมในการขยายตัวเป็นเมืองอัจฉริยะในอนาคตอันใกล้นี้ ฉะนั้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะร่วมคิดร่วมวางแผนและกำหนดแนวทางดำเนินงานของเทศบาลตำบลเสาชิงหินโดยเฉพาะการวางแผนพัฒนามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน เพื่อเทศบาลตำบลเสาชิงหินจะได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง และได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยการแต่งตั้งผู้แทนประชาคมร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาและกำหนดประเด็นหลักของการพัฒนาว่าต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนและชุมชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 69

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
2. ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษานำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหรือจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางในการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไปในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีที่มีอายุเกิน 18 ปี ขึ้นไป ตามเขตการปกครองทั้ง 8 หมู่บ้าน รวมประชาชนทั้งหมดจำนวน 38,867 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนเทศบาลตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี, 2562) โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1970) ความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน และแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีที่มีอายุเกิน 18 ปี ขึ้นไป โดยการสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการการสร้างเครื่องมือที่ได้ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษามีค่า เท่ากับ 0.97 และนำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.96 แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในตำบลเสาชิงหิน จำนวน 396 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 285 คิดเป็นร้อยละ 72.0 มีอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ 11-20 ปี จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 66.4 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่หมู่ที่ 8 จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 และมีตำแหน่งเป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลเสาชิงหิน จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน ในภาพรวม

n = 396

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น	$\bar{x}$	SD	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
1. ด้านการตัดสินใจ	3.50	0.89	มาก	2
2. ด้านการดำเนินการ	2.58	0.84	ปานกลาง	3
3. ด้านการรับผลประโยชน์	3.70	0.86	มาก	1
4. ด้านการประเมินผล	2.39	0.84	น้อย	4
รวม	3.07	0.65	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$, $SD = 0.86$) รองลงมา ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.50$, $SD = 0.89$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.39$, $SD = 0.84$)

ด้านการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนได้ร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.01 อยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก รองลงมา มีส่วนร่วมเสนอโครงการเพื่อใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 อยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก และ

มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.17 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ด้านการดำเนินการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน ด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.58 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนได้ร่วมระดมความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับสูงสุด 3.77 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก รองลงมา ได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง และได้เป็นกรรมการในการพิจารณาประมาณตามโครงการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 1.80 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน ด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปาฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก รองลงมามีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก และมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านส่งเสริมสภาพชีวิต เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.55 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก

ด้านการประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.39 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม โครงการ งบประมาณต่าง ๆ ของเทศบาลว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.64 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก รองลงมาได้มีส่วนร่วมติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของเทศบาลและท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนพัฒนาของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย และได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการติดตามและประเมินผลแผนงานหรือโครงการของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 1.95 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน โดยจำแนกตามปัจจัยของบุคคล

ด้านเพศ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเพศหญิงจะมีความคิดเห็นแตกต่างมากกว่าเพศชาย

ด้านอายุ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอายุ 61 ปีขึ้นไป จะมีความคิดเห็นแตกต่างจากช่วงอายุอื่นๆ เป็นส่วนมาก

ด้านระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับสูงกว่าปริญญาตรี จะมีความคิดเห็นแตกต่างจากระดับการศึกษาอื่นๆ เป็นส่วนมาก

ด้านอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จะมีความคิดเห็นแตกต่างจากอาชีพอื่นๆ เป็นส่วนมาก

ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัย ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระยะเวลา 20 ปีขึ้นไปจะมีความคิดเห็นแตกต่างจากระยะเวลาที่อยู่อาศัย อื่นๆ เป็นส่วนมาก

ด้านหมู่ที่อาศัย ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจและด้านการรับผลประโยชน์ จำแนกตามตัวแปรหมู่ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านตำแหน่งในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน จำแนกตามตำแหน่งในพื้นที่ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ มีประเด็นสำคัญซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการตัดสินใจ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมเสนอโครงการเพื่อใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหา/ความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ หยกอำนวยชัย (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการดำเนินการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนได้มีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดร.ชนี สระบัว (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการวางแผนพัฒนาสูงที่สุดรองลงมาได้แก่ ด้านรับผลประโยชน์ ด้านริเริ่มการพัฒนา ด้านการประเมินผลและด้านการดำเนินการโดยในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว และด้านส่งเสริมภาพชีวิต เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยฯ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา วีรยางกูร (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการประเมินผล พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับอยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม โครงการ งบประมาณต่าง ๆ ของเทศบาลว่าประสบผลสำเร็จมาก แต่มีส่วนร่วมติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน และมีโอกาสเข้าร่วมควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อเป็นตัวแทนในการตรวจสอบและติดตามน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของดร.ชนี สระบัว (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการวางแผนพัฒนาสูงที่สุดรองลงมาได้แก่ ด้านรับผลประโยชน์ ด้านริเริ่มการพัฒนา ด้านการประเมินผลและด้านการดำเนินการโดยในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสถานภาพส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตามตามปัจจัยส่วนบุคคล

1. ด้านเพศ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีความสนใจในการพัฒนาท้องถิ่นที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับณัฏฐยานี บุญทองคำ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่าเพศ อายุ รายได้และระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม

2. ด้านอายุ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากช่วงอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความสนใจ และการให้ความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับณัฏฐยานี บุญทองคำ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่าเพศ อายุ รายได้และระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม

3. ด้านระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงมีความคิดว่าเขาต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ ทับแก้ว (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น :กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับปานกลางโดยปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลระดับการศึกษาและอาชีพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

4. ด้านอาชีพ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้ที่มีอาชีพต่างกันจะมีความสนใจเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นในมุมมองที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ สมจินตนา คุ่มภัย (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบที่บูรณาการแผนชุมชนสู่แผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าชาวชุมชนเห็นว่า อบต. สร้างการมีส่วนร่วมแก่ชาวชุมชนระดับปานกลางโดยชาวชุมชนมีส่วนร่วมประชุมหมู่บ้านมากที่สุด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig < 0.05) ได้แก่ อาชีพ รายได้ของชาวชุมชน อบต. ใช้กลยุทธ์จัดกิจกรรมหรือโครงการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและ อบต. สื่อสารให้ข้อมูลข่าวสารแก่ชาวชุมชนอย่างชัดเจน ซึ่งมีผลทางบวกแก่การมีส่วนร่วมของชาวชุมชนแต่การให้อิสระแก่ชาวชุมชนดำเนินกิจกรรมหรือโครงการกันเองกลับมีผลให้ชาวชุมชนมีส่วนร่วมลดลง

5. ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัย ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาธงหิน จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากระยะเวลาที่อยู่อาศัยบอกถึงการต้องการพัฒนาท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่มากและน้อยต่างกัน มีความผูกพันที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับกนกวรรณ หยกอำนาจชัย (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า2) ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่รำพึงแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ด้านหมู่ที่อาศัย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน จำแนกตามหมู่ที่อาศัย โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากพื้นที่แต่ละหมู่มีลักษณะภูมิศาสตร์ทางสังคมที่แตกต่างกันทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นันทพร อัครกุลไพโรจน์ ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระยะเวลาพักอาศัยส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมและด้านเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม ระยะเวลาพักอาศัยส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. ด้านตำแหน่งในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน จำแนกตามตำแหน่งในพื้นที่ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตำแหน่งไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นทั้งในด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านผลประโยชน์และด้านการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ควรให้ประชาชน มีส่วนร่วมเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาและกำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของเทศบาล
2. ควรมีการเปิดโอกาสให้กับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้น
3. ควรมีการเพิ่มคณะกรรมการตรวจสอบผลงาน งบประมาณที่มาจากภาคประชาชนเพื่อเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ครบทุกด้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษางานวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเชิงคุณภาพ เพื่อทราบถึงข้อมูลและรายละเอียดเชิงลึกซึ่งไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวเลข
2. ควรนำผลงานวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ไปลองทดสอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในภาคอีสานว่าจะมีผลการวิจัยอย่างไร
3. ควรทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างใหม่ และหาตัวแปรที่เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างวรรณกรรมชิ้นใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ หยกอำนวยชัย. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ณัญญา นูญทองคำ. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ดร.ชนิ สระบัว. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหาร ส่วนตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- เทศบาลตำบลเสาชิงหิน. *ข้อมูลพื้นฐาน*. สืบค้น 2 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://sth.go.th/index.php>.

นันทพร อัสกุลไพโรจน์. (2562). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ, 7(2), 9-17.
บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง.
การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 3(1), 22-25.
ปวีณา วีรยางกูร. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
พรทิพย์ ทับแก้ว. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
สมจินตนา คุ่มภัย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบที่บูรณาการ
แผนชุมชนสู่แผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา. Veridian E-Journal, Silpakorn University
ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 9(2), 733-748.

Taro Yamane. (1970). *Statistic: an Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper & Row.

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

“เป็นสถานศึกษาในหน่วยงานของรัฐ
มีมาตรฐานและคุณภาพ
เพื่อผลิตบุคลากรภาครัฐและเอกชน
อย่างมีประสิทธิภาพ”

สุระสิทธิ์ ไชยโคตร
นักทฤษฎีปฏิบัติ การบริหาร ภาควิชาบริหาร
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พื้นที่สาขานโยบาย

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
พื้นที่สาขานโยบาย ภาคพิเศษ และ ภาคค่ำ
รับสมัครทุกวัน <https://rcim.rmutr.ac.th/>
โทร. 092-442-8000